

Eesti Arstiteadusüliõpilaste Selts: mõtle globaalselt, tegutse kohapeal

Väino Sinisalu – EA peatoimetaja

Eesti Arstiteadusüliõpilaste Selts (EAÜS) kujunes välja aastatel 1989–1991. Regulaarse tegevuse alguseks peetakse aastat 1991.

Toimetusel olid külas EAÜSi president Kadri Mehevits (*stud. med.*, IV k) ja asepresident Raili Ermel (*stud. med.*, V k). Rääkisime seltsist, selle eesmärkidest, aga ka sellest, mida üliõpilased arvavad arstiõppest Tartu Ülikoolis, Eestimaa arstidest ja paljust muust.

EAÜSis on praeguse seisuga 120 liiget, eesmärk on ühendada arstiüliõpilasi ja seista nende huvide eest. Liikmemaks on 100 krooni aastas. Selts annab välja ajalehte *Curare*, mis ilmub neli korda aastas.

EAÜS kuulub rahvusvahelisse meditsiiniüliõpilaste seltside föderatsiooni IFMSA (*International Federation of Medical Students Associations*). See on maailma suurim üliõpilasorganisatsioon, mis koondab ligi 2 miljonit üliõpilast 95 riigist. IFMSA moto on „*think globally, act locally*“ – mõtle globaalselt, tegutse kohapeal (kodus). See üleskutse on tänapäeval aktuaalne mitte ainult tudengitele, vaid kõikidele arstidele, kogu Eesti ühiskonnale.

EAÜSis on IFMSA eeskujul seitse alaliselt tegutsevat töörühma:

1. Rahvatervise töörühm (juhataja Helen Lampu, *stud. med.*, II k) korraldab tudengite osalemist terviseedendamise üritustel, sellealases selgitustöös ja tervist edendavate meetmete propageerimisel.
2. „Seksigrupp“ (reproduktiivtervise ja AIDSi töörühm). Selle eesotsas on Hele-

na Tamm (*stud. med.*, III k). Tegeletakse noortega, pidades loenguid ja korraldades teisi teavitussüritusi AIDSi ja seksuaaltervise teemal, samuti kondoomide jagamist. Neil on tihe koostöö munitsipaalorganite ja sponsoritega, nad võtavad osa noorte nõustamiskeskuste tööst.

3. Teadusgrupi esimees on Malle Helmdorf (*stud. med.*, V k) ning eesmärgiks on aidata huvilistel osa võtta teadustööst, korraldada üliõpilaste konverentse, samuti koordineerida välisvahetust tudengite teadustööks. Tänavu on kavas lähetada viis inimest teadustööle Euroopa eri keskustesse, niisama palju tuleb külalisi Tartusse.
4. Kliinilise välisvahetuse rühma eestvedaja on Raali-Kadri Kullamaa (*stud. med.*, II k). See töörühm on üliõpilaste seas üks populaarsemaid. Tudengite endi initsiatiivil on sõlmitud lepingud mitme Euroopa ülikooliga, et vahetada üliõpilasi kliiniliseks 1-kuuseks suvepraktikaks. Eestis käib umbes 30 inimest aastas. Meie üliõpilase praktika mõnes teises riigis läheb arvesse ka IV kursuse kohustusliku suvepraktikana. Tulevikus on kavas külaliste praktikabaasidena kasutada ka Tallinna ja Pärnu raviasutusi.
5. Rahu- ja inimõiguste töörühma juhhib Herman Tagger (*stud. med.*, III k). Korraldatakse näiteks filmiõhtuid, et teavitada maailmas kujunenud konfliktikolletest, samuti vahendatakse võimalusi, et meie üliõpilased saaksid kriisikolletesse appi minna.
6. Haridusrühma esimees on Rille Pihlak (*stud. med.*, III k). Grupi liikmed tege-

Foto. Vasakult Kadri Mehevits, Raili Ermel, Väino Sinisalu

levad õppetööprobleemidega, samuti otistakse võimalusi tudengite töötamiseks abiarstina.

7. Spordirühma eestvedaja on Tõnis Eilart (*stud. med.*, III k). Korraldatakse spordiüritusi koos kliinikumi ja biomeedikumiga (jalgpalli- ja korvpallivõistlusi jms üritusi).

Aktiivsemate ja mõnest kitsamast erialast enam huvitatud tudengid on koondunud erialaringidesse. Juba mõned aastad on tegutsenud kirurgiaring, kevadel asutati neuroloogiaring, kavas on luua kardioloogiaring. Erialaringis saab huviline paremini süveneda erialasse ning enam osaleda haigla praktilises töös, aga ka teadustöös.

Hinnates õppimisvõimalusi ja õpetamistaset arstiteaduskonnas, edastasid toimetuse külalised üliõpilaste seas levinud hinnangu, et teoreetilise õppe tase on hea ja saadud teadmised igati tänapäevased. Kliiniliste praktikumide tase on erialati veel väga erinev. Kõrgelt on tudengite seas hinnatud

näiteks lastehaiguste ja anestezioloogia-intensiivravi praktikumid, kus nad tunnevad, et neid kaasatakse aktiivselt tegutsema ja kaasa mõtlema. Samas on mõne eriala puhul selgelt tuntav, et õppejõud ei ole praktikumi juhendamisest huvitatud, teeb oma tööd formaalselt ja praktikumis räägitakse lihtsalt loengumaterjal veel kord üle. Üliõpilased sooviksid, et praktikumide käigus saaksid nad enam osa võtta osakonna praktilisest tööst: suhelda haigetega, teha protseduure jne. Sel teemal on EAÜSi esindaja vestelnud juba vastse dekaaniga.

Päevakorral on leida ka Eestis üliõpilastele võimalusi töötada abiarstidena nii haiglates kui ka perearstide juures. Teadaolevalt toimib selline süsteem edukalt Soomes. Sealsed patsiendid on väga rahul üliõpilastega, sest need kuuluvad neid tähelepanelikult, aitavad ja nõustavad. Nii Soomes kui ka meil on raviarstid koormatud ning haige ärakuulamiseks ja nendega vestlemiseks jääb vähe aega. Peale selle saavad raviasu-

tused abiarstide seast endale värvata arste, kes seal tulevikus tööle hakkavad. Meie oludes nõuab see kindlasti korralikku ettevalmistust ja konsensuse leidmist, samuti õigusaktide kohandamist. EAÜSi esindajad on selles küsimuses juba kohtunud sotsiaalminister Hanno Pevkuriga, kes pidas seda mõtet kaalumist väärivaks.

Seltsi üheks probleemiks on arstiüliõpilaste leige osavõtt selle tegevusest, kuna levinud on veel väärarvamus, et selts on kinnine, korporatiivne organ, ning kardetakse, et liikmeks astumisega lisandub palju kohustusi. Segav tegur on üliõpilaste passiivsus, loodetakse, et nende asju ajab keegi teine, ei mõisteta, et ühiselt tegutsedes suudetakse palju enam.

EAÜS peab oma eesmärgiks lähendada arste ja üliõpilasi – EAÜSi liikmest saab tulevikus EALi liige. Üliõpilaste arvates on ka EAL viimasel ajal hakanud neile enam tähelepanu pöörama ja kaasama neid oma tegevusse. Heaks näiteks on iga-aastased Eesti Arstide Päevad.

Levinud on arvamus, et noored arstid kipuvad tööle välismaale ega taha Eestisse jääda. Toimetuse külaliste hinnangul on siingi viimastel aastatel suhtumine muutunud. Kindlasti on ka neid, kes soovivad maailma näha või töötada kitsamal erialal, milleks Eestis pole piisavaid võimalusi, kuid vahetusüliõpilaste kogemus on küll selline, et Eestis on arstina töötamiseks piisavalt head võimalused ja tingimused ning mujal pole sugugi parem.

Tööolukord Eesti raviasutustes on üliõpilaste arvates hea, suhted kolleegidega sõbralikud ja koostöövalmid. Kahjuks tuleb ette ka erandeid, õnneks siiski harva, kuigi need on väga häirivad.

Toimetus soovib meie aktiivsetele noortele kolleegidele jätkuvat entusiasmi ja edu. Nende tegevus annab lisaimpulsi ka töötavatele arstidele, et täiendada oma teadmisi, käia kaasas meditsiini arenguga ja olla eeskujuks kolleegidega suhtlemises.

eestiarst@eestiarst.ee